

SPRIEVODNÉ SLOVÁ Z DIELA KARLA FUNKA

UMENIE NESÚCE LÁSKU A KRÁSU



Umelecký text a program

V PROGRAME

PERLA PERPETUA

VOBEROVÁ - spev,
eurytmia, klavír

MILADA PERHÁČOVÁ -
recitácia, eurytmia

PAVEL ŠRANK - recitácia

TOMÁŠ GUL'A - spev



Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text - Úvod

**DIELA SKLADATEĽOV
RICHARDA WAGNERA,
TEODORA KŘIČKU,
JOSEFA BOHUSLAVA
FOERSTRA**

**POÉZIA IVY HORSKEJ,
JANKA JESENSKÉHO,
PAVLA KOYŠA**

**UMĚNÍ SVÉ DUCHOVNÍ TYČÍME
JAKO LYRU VYSOKO NAD
HLAVOU. A KDYŽ VANE BOŽÍ
DECH, ZAZNÍ STRUNY LYRY A
BRATŘI ZASLECHNOU.**

František Bílek

Podobne ako do zemských katedrál nevstupujeme s obyčajnou dennou náladou, ako trebárs do dverí svojho domu či pracoviska, snažme sa o vstup do katedrály ducha nejako pripraviť. Snáď sme to v ohlušujúcich a oslepujúcich bengáloch našej civilizácie ešte úplne nezabudli. Upokojme sa, vyvolajme si náladu tichej slávnostnosti a pozornosti, vykúpme si v predstave dušu i telo, snímme pokrývku hlavy, trebárs sa i vyzujme z okopaných topánok, a nakročme do sveta posvätna. Možno zachytíme ideál klíčiaci alebo čerstvo sa rozžarujúci, ideál pošpinený ešte našou skepsou či chtivým privlastňovaním si. A tak je to i so vstupmi do sveta Bohom inšpirovaného umenia.

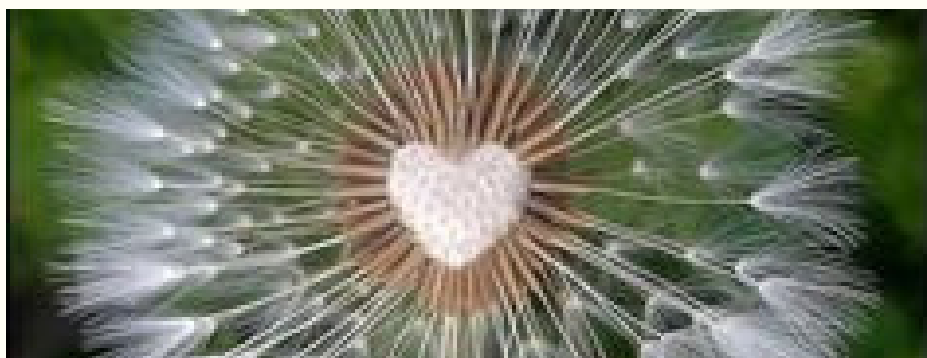


Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 1

EURYTMICKÁ MEDITÁCIA - ALLELUJA

Čo s tým tlakom a tiažou doby, na ktorú si sťažujeme, ako silnie? Áno, silnie. Ale i my z nej musíme silnieť, nie šalieť a ani sa pyšne štítiť. Dobu, v ktorej žijeme môžeme činiť krásnou. Spolu s tlakom zla silnie i pomoc Kristova, a to je dôležitejšie vnímať. Doba guru už pominula, dnes pomáha priateľská inšpirácia, zdieľanie skúseností, prisadnutie si s láskou k duši druhého, osvetlenie jeho problémov jasom vnútra... Človek si potom môže odniesť inšpirácie, korekciu náhľadov či životných postojov, nasmerovanie k prejasneniu duše, smery riešenia problémov, povzbudenie k dôvere v Božiu pomoc... A to všetko až potom, čo sám niečo nezvládol.

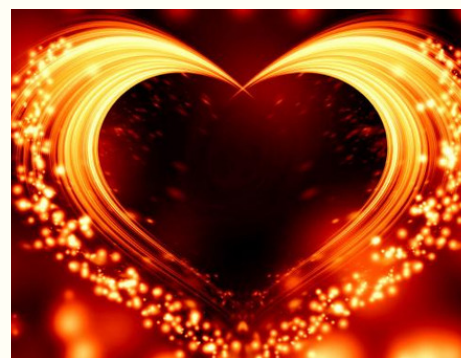


Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 2

ĽUDOVÁ PIESEŇ ZAPADÁ SLNIEČKO

V prítomnosti skutočnej krásy, ak sa skúsime stíšiť, spokorniť, odpútať od ukopcovaných myšlienok, sa v nás na chvíľku môže zrodiť čosi nezmerné, nepomenovateľné, hojivé, pre niekoho trebárs hymnické, pre iného spevne slávičie, keď vyjdeme zo svojej upachtenosti a zhonu, slobodne sa nadýchneme a pocítíme mier k blížnemu a k hviezdám. Nemusíme vždy vyhľadávať len najmohutnejšie klasické diela, niekedy nám pomôžu dielka, pripodobiteľná v prírode trebárs i k lienke alebo hríbiku v machu alebo v útvare snehovej vločky.

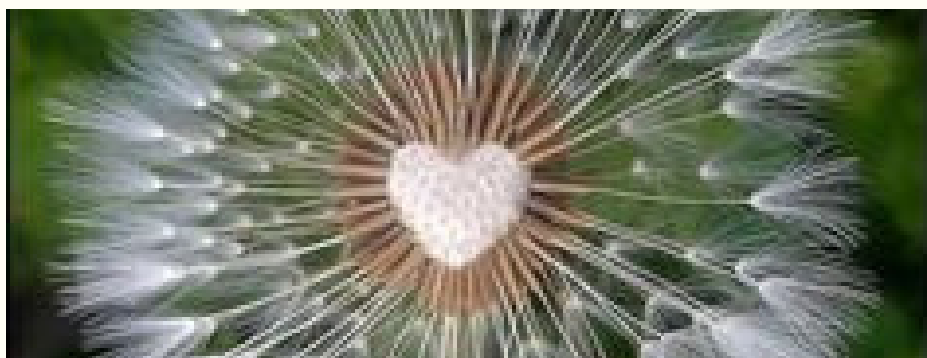


Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 3

JANKO JESENSKÝ - NEODOŽENIEŠ - RECITÁCIA, EURYTMIA

Raz nás pravá čistota a nevinnosť natoľko zvláčni, že v nás nebude nič, čo by mohol osud zlomiť. Prechádzajme si sami, čo nám k tomu ešte bráni. K tomuto rozvoľneniu a ohybnosti voči nárazom je však zároveň potrebná ocelová vôľa a pevná duchovná opora i vykryštalizované činy. Vziasť na seba svoj kríž a nasledovať Krista je postup na celý rad vtelení. Kríž-všetka naša karma sa nedá prežiť v jednom živote. V jednom živote sa ale môžeme pevne a naplno rozhodnúť k prevzatiu svojho kríža a nasledovaniu Krista. Potom je nám jeho Láskou pomáhané viac, než sme tušili. V ďalekej budúcnosti bude kontakt medzi ľuďmi pociťovaný ako posvätnosť. Ovzdušie nasýtené Kristom má byť kyslíkom spoločného života. Majme to na pamäti, možno nám občas takéto situácie budú ľahšie prichádzať i dnes. Vážme si ich. Môžeme prosieť i Krista ako nášho duchovného brata a najvyššieho Zl'utovateľa o silu sebapoznania a vcítienia sa do tých, ktorým sme ublížili. A ak dokážeme sami sebe na strane poškodených niekomu odpustiť, nie slovami, alebo preto, že sa to má, ale zo vzdania sa svojho štrúpleho egoizmu, potom sami - takpovediac nielen obrazne ale i doslovne - dávame čiastočku Krista do nášho vz'ahu. Nielen pre súladné spoločenstvo, ale aj pre spoločenstvo po vine a odpustení môžu platiť slová - Kde dvaja, či traja sú v mene Mojom, som i Ja medzi nimi.



Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 4

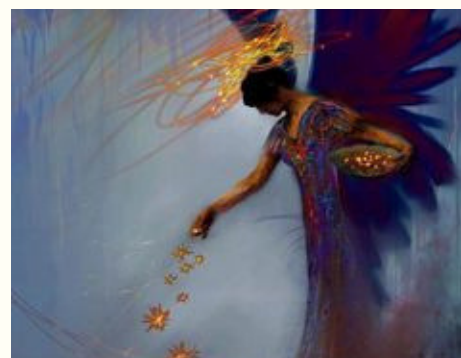
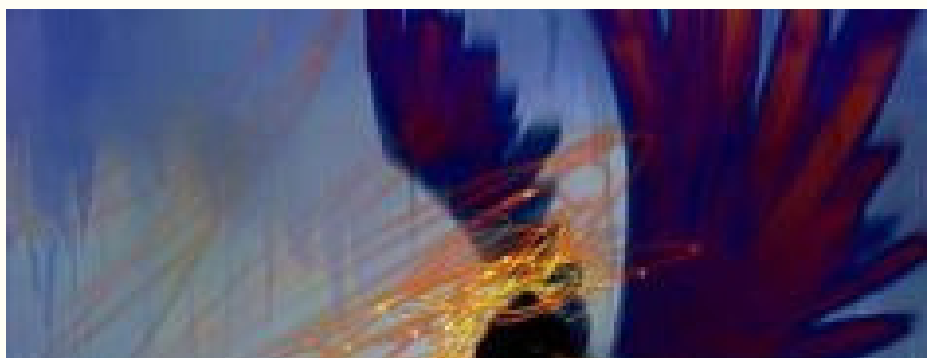
**JAROSLAV KŘIČKA -
TIŠE SPÍVÁ MOJE
LÁSKA - SPEV A
KLAVÍR**

**JOSEF BOHUSLAV
FOERSTER - TA LÁSKA-
SPEV A KLAVÍR**

Keď Gustáv Mahler rozdal party svojej novej symfónie hráčom, ozval sa trumpetista:

Prečo ma stále ženiete do tých najvyšších pridusených tónov? Odpoveď znela: Zatiaľ to ešte nemôžete pochopiť, ale až budete počuť celú symfóniu. - Nehnetie nás láska

Prozreteľnosti tiež niekedy svojimi obmedzeniami a tlakmi do väčšej pokory pre symfóniu celku a jej krásu? Nemáme sa viac snažiť, aby sme boli harmonickou zložkou duchovnej evolúcie ľudstva? Patrí k tomu kritický, ale napriek tomu harmonický pohľad na svoje chyby a nebát sa prijať ich následky. Nesmrteľný oheň nekonečnej a ničím nepodmienennej božej Lásky a Múdrosti môže kedykoľvek zapáliť, obnoviť, posilniť, napraviť, posvätiť a oživiť všetky zložky našej bytosti.



Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 5

**IVA HORSKÁ - ČO JE TO
KRÁSA - RECITÁCIA,
EURYTMIA**

Často zabúdame, že tu nie sme preto, aby sme niekoho naprávali.

My máme milovať, napráva Boh. Iba láska duchovných bytostí môže poskytnúť človeku správny základ k styku s bytosťami zemskými.

Cesta ku Kristovi nespočíva v púhom mystickom ponorení sa do seba, ale v tom, že vnútornosť vystupuje sama zo seba k druhému človeku. Raz sa styk s druhým človekom stane sviatosťou.



Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 6

**MIKULÁŠ SCHNEIDER
TRNAVSKÝ - KEBY SOM
BOL VTÁČKOM - SPEV,
KLAVÍR**

Vzťahy sú často ako pavučina, ktorú skladáme pred oči a zdá sa nám pevná ako ľanová látka, vpriadame si do nej svoje sny a ideály, a stačí aby fúkol vietor a všetko je preč. Jedine tam, kde do vzťahu vkladáme pravé duchovné hodnoty a odovzdávame všetko opakovane do božej Vôle, kde sa opierame o vyššie hodnoty, môžeme mať nádej k zdarnému rozvinutiu vzťahu. Častokrát modlitba za niekoho, súcitenie a účasť stačia, aby sme zahriali a oživilí srdce, zatrpknuté a ztuhnuté ranami života, pod ktorými stratila vieru i nádej.

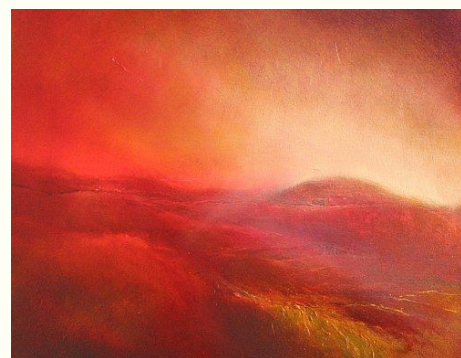


Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 7

**RICHARD WAGNER -
ÁRIA ALŽBETY Z OPERY
TANHÄUSER - SPEV A
KLAVÍR**

Vzdávame sa božskej Láske bez výhrady celou podstatou svojej duše. Nech sme slnečnou pochodňou lásky a osvecujeme životy druhých ľudí. Ak odvodzujeme svoju lásku od zemských vecí, ostávame svojim vedomím len v zemskej úrovni s jej pôžitkami a horkosťami. Ak vieme, že zdroj pravej lásky je v Bohu, potom nachádzame svoj cieľ i odmenu tam, kde sa láska rodí. Večný Bože Otče, Tvoje kráľovstvo je Božská láska v človeku, ktorý sa prebudil v Bohu. Keď Duch Tvojej lásky vylieva svoje posvätenie do vnútra ľudí, prebúdza v ich dušiach žiaru večných plameňov božského života a ľudské duše sa stávajú atómom Tvojho božieho Kráľovstva.

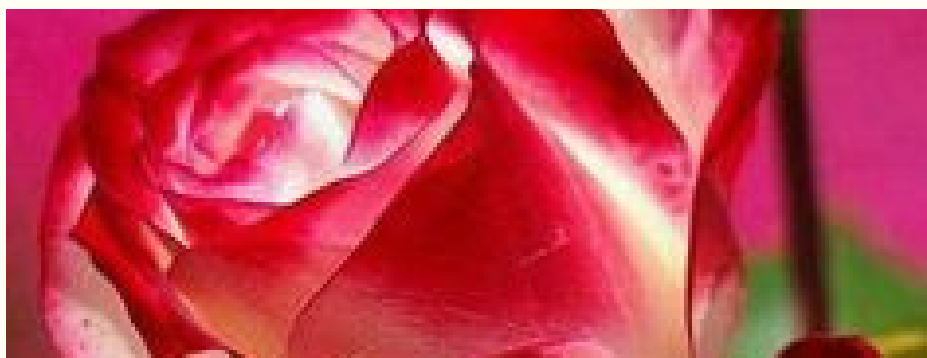


Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 8

**EDWARD HAGERUP
GRIEG - ČARO LÁSKY -
KLAVÍR A EURYTMIA**

Dávne kultúry stavali oltár Zeme. Kristus ho zapálil. Sviecou bolo Slnko. Zem je nielen našou kolískou, nielen rušným bojiskom, nielen stále otvoreným hrobom, ale i alchymystickou taviarňou lásky a stále rozsvieteným oltárom. Čo z toho si vyberieme? Skončilo mlčanie nebies pre Zem. Z nebies sem zostúpil jeden z Bohov. Pohrúžil sa do oceánu bied zemskeho ľudstva. Rozostrel nebeské závoje, harmónia sfér sem už zaznieva. začujeme ju? Zatiaľ je väčšina ľudstva hluchá. Od príchodu milostiplného Vyslanca nebies, nositeľa Loga, môžeme odleskom Jeho síl sami oslovovať Boha. môžeme byť jeho súčasťou, Jeho hierarchiou, môže nás počuť a môžeme byť vyslyšaní. Zem od toho času prijala žiaru Slnka, Krista, i my môžeme sa stávať Jeho lúčom a žiariť svetu. Aj naše duše sa môžu stávať tónom, ohlasom, ozvenou mohutného tvorivého hlasu Loga, ním sa učiť tvoriť a prebúdzat spiacich.



Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 9

**PAVEL KOYŠ - LÚB MA
NEŽNE - RECITÁCIA,
EURYTMIA**

Umenie počúvať hudbu nie je dané zadarmo.

Myslím hudbu, v ktorej ide o niečo viac.

Nebýva to hneď dané, o vstup do svätostánku hudby sa človek musí trvalou túžbou a usilovnosťou zaslúžiť. Nespočíva v tom, že pôjdeme raz za rok na operu či koncert. Chce to spokorniť sa, rozhodnúť sa tomu natrvalo venovať, získavať určitú úctu k posvätnému umeniu a posluchovú sústredenosť, aby sa roztržité ucho, navyknuté na pazvuky dnešnej doby stíšilo k mystériám hudobných zasvätenecov. Diela inšpirovná z vyšších svetov, zem skrášľujú a preduchovňujú. Tento blahodárny vplyv pôsobí i po fyzickom zániku umeleckých diel, pretože tie boli len vonkajším stvárnením duchovného lúča, ktorý vnútom zostúpil do zemskej úrovne, oplodnil ju a splynul s ňou..



Umenie nesúce lásku a krásu

Umelecký text 10

**ANATOLIJ LYADOV -
PRELÚDIUM - KLAVÍR**

**GEJZA DUSÍK - TICHÉ
ŠŤASTIE - SPEV A
KLAVÍR**

Nespočetnekrát sa museli ruky do krvava rozodrať vytrhávaním bodliačia a koreňov všetkých hriechov v záhrade duše.

Nespočetnekrát sa ešte museli vzťahnuť v túžbe, pokore a láske k nebesiam, než sa usmial prísľub nového zlatého dňa. Potom sa ruky konečne rozpáli k prijímaniu lúčov lásky a pred seba k žehnaniu svetov. Raz bude stavaný nový mystický hrad ako príbytok Bohov. v ňom bude prebývať Slovo sveta a sálať dychom lásky a zbratrenia. Ľudská bytosť sa stane vyšším článkom nekonečného reťazu pomocných rúk, ktorý sa od vekov pnie medzi nižšími a vyššími stupňami stvorenia. Vyššie hierarchie plnia svoju úlohu prebudenia a povznášania nižších. Potom bude i človek pomáhať zvieracej ríši, ktorej toľko dlhuje, na vyšší vývojový stupeň, tak ako človeku pomáhajú po celé veky anjeli strážní. .

